

อนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส
เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร
ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

มีความปรารถนาที่จะทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

ขอบข่ายด้านบุคคล

อนุสัญญานี้ให้ใช้บังคับแก่บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือทั้งสองรัฐ

ข้อ 2

ภาษีที่อยู่ในขอบเขต

- อนุสัญญานี้ให้ใช้บังคับแก่ภาษีเก็บจากเงินได้ ที่ตั้งบังคับในนามของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐหรือในนามของเจ้าหน้าที่ยกเว้นของแต่ละรัฐ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการเรียกเก็บ
- ภาษีที่พึงจ่ายที่ตั้งบังคับเก็บจากเงินได้ทั้งสิ้น หรือจากองค์ประกอบของเงินได้ รวมทั้งภาษีที่เก็บจากผลได้จากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนภาษีที่เก็บจากการเพิ่มค่าของทุนให้ถือว่าเป็นภาษีเก็บจากเงินได้
- ภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในข่ายแห่งอนุสัญญานี้ ได้แก่
  - ในประเทศฝรั่งเศส
    - ภาษีเงินได้
    - ภาษีบรรษัท

รวมทั้งภาษีที่หัก ณ ที่จ่าย ภาษีชำระล่วงหน้า (Precompte) หรือการชำระเงินล่วงหน้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีที่กล่าวข้างต้น

(ต่อไปนี้จะเรียกว่า "ภาษีฝรั่งเศส")

(จ) ในประเทศไทย

(1) ภาษีเงินได้

(2) ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(ต่อไปนี้จะเรียกว่า "ภาษีไทย")

4. อนุสัญญาฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่ภาษีใดๆ ที่เหมือนกัน หรือในสาระสำคัญคล้ายคลึงกันอีกด้วย ซึ่งในเวลาต่อไปจะได้ตั้งบังคับเพิ่มเติมจากหรือแทนที่ภาษีที่อยู่ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาจะได้แจ้งแก่กันและกัน เพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใดๆ ซึ่งได้มีขึ้นในกฎหมายภาษีอากรของแต่ละรัฐ

5. หากในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายภาษีอากรของรัฐผู้ทำสัญญาหรือรัฐใดรัฐหนึ่ง และเห็นเป็นการสมควรที่จะแก้ไขบทข้อใดข้อหนึ่งแห่งอนุสัญญานี้ โดยมีให้กระทบกระเทือนหลักการโดยทั่วไปแห่งอนุสัญญา การแก้ไขอันที่จำเป็นนั้น อาจกระทำได้ด้วยความเห็นชอบร่วมกัน โดยวิธีการแลกเปลี่ยนตราสารทางการทูต หรือโดยวิธีการปฏิบัติอย่างอื่นตามวิธีการทางรัฐธรรมนุญ

ข้อ 3

บทนิยามทั่วไป

1. ในอนุสัญญานี้

(ก) คำว่า "ประเทศฝรั่งเศส" หมายถึง อาณาเขตในภาคพื้นยุโรปและภาคโพ้นทะเล (กัวเดอลุป กิอานา มาร์ตีนิก และเกาะเรอูนียง) ของสาธารณรัฐฝรั่งเศส และพื้นที่ใดๆ ที่ติดต่อกับอาณาเขตทางทะเลของอาณาเขตนั้นๆ ซึ่งโดยกฎหมายฝรั่งเศส และตามกฎหมายระหว่างประเทศ ที่กำหนดไว้หรืออาจจะได้กำหนดต่อไปว่า เป็นพื้นที่ซึ่งเป็นสิทธิของฝรั่งเศส ในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิวดิน รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆ

คำว่า "ประเทศไทย" หมายถึง ราชอาณาจักรไทยและพื้นที่ที่ติดต่อกับอาณาเขตทางทะเลของราชอาณาจักรไทย ซึ่งตามกฎหมายของไทยและตามกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนดไว้หรืออาจจะได้กำหนดต่อไปให้เป็นพื้นที่ซึ่งเป็นสิทธิของราชอาณาจักรไทย ในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิวดินรวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆ

(ข) คำว่า "รัฐผู้ทำสัญญาทั้งสอง" หมายถึง ประเทศฝรั่งเศส หรือประเทศไทย แล้วแต่บริบทจะกำหนด

คำว่า "รัฐผู้ทำสัญญาทั้งสอง" หมายถึง ประเทศฝรั่งเศส และประเทศไทย

(ค) คำว่า "บุคคล" กอปรด้วยบุคคลธรรมดา บริษัท และคณะบุคคลอื่นใด

(ง) คำว่า "บริษัท" หมายถึง นิติบุคคลใด หรือคณะบุคคลใดซึ่งได้รับการปฏิบัติอย่างนิติบุคคลเพื่อความมุ่งประสงค์ในทางภาษี

(จ) คำว่า "วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง" และ "วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง" หมายความว่า ตามลำดับถึง วิสาหกิจที่ประกอบการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และวิสาหกิจที่ประกอบการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

(ฉ) คำว่า "เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ" หมายถึง

- ในกรณีของประเทศฝรั่งเศส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

- ในกรณีของประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ

2. ในการใช้บังคับอนุสัญญาโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง คำใดๆ ที่มีได้นิยามไว้เป็นอย่างอื่น ให้มีความหมายซึ่งคำนั้นมีอยู่ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น เกี่ยวกับภาษีที่อยู่ในขอบข่ายของความตกลงนี้เว้นแต่บริบทจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ 4

ภูมิลำเนาเพื่อการรัษฎากร

1. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ คำว่า "ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง" หมายถึง บุคคลใดๆ ผู้ซึ่งตามกฎหมายของรัฐนั้น จำต้องเสียภาษีในรัฐนั้น โดยเหตุผลแห่งการมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ สถานการจดทะเบียนหรือการจัดการ หรือโดยหลักเกณฑ์อื่นใดในทำนองเดียวกัน

2. ถ้าโดยเหตุผลแห่งบทของวรรค 1 บุคคลธรรมดาคนใดเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้วินิจฉัยกรณีตามกฎหมายดังต่อไปนี้

(ก) ให้ถือว่าบุคคลธรรมดา ผู้มีที่อยู่ถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาใด เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น ถ้าบุคคลธรรมดามีที่อยู่ถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งคนมีความสัมพันธ์ทางส่วนตัว และทางเศรษฐกิจใกล้ชิดที่สุด (ศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญ)

(ข) ถ้าไม่อาจกำหนดรัฐผู้ทำสัญญาอันเป็นที่ตั้งศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญของบุคคลธรรมดาได้ก็ดี หรือถ้าไม่มีที่อยู่ถาวรของบุคคลธรรมดาอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐก็ดี ให้ถือว่าบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่ตนมีที่อยู่เป็นปกติ

(ค) ถ้าบุคคลธรรมดาที่มีที่อยู่เป็นปกติในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ หรือ ไม่มีอยู่เลยในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่ตนเป็นคนชาติ

(ง) ถ้าบุคคลธรรมดาเป็นสมาชิกของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐหรือมิได้เป็นสมาชิกของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาแก้ไขปัญหาด้วยความตกลงร่วมกัน

3. ถ้าโดยเหตุผลแห่งบทของวรรค 1 บุคคลใดที่มีใช้บุคคลธรรมดา เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐนั้นแก้ไขปัญหาด้วยความตกลงร่วมกัน

ข้อ 5

สถานประกอบการถาวร

1. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ คำว่า "สถานประกอบการถาวร" หมายความว่า สถานธุรกิจประจำ ซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมด หรือแต่บางส่วน

2. คำว่า "สถานประกอบการถาวร" โดยเฉพาะให้รวมถึง

ก) สถานที่จัดการ

ข) สาขา

ค) สำนักงาน

ง) โรงงาน

จ) โรงช่างฝีมือ

ฉ) เหมืองแร่ เหมืองหิน หรือสถานที่อื่นที่ใช้ในการขุดทรัพยากรธรรมชาติ

ช) อาคาร หรือ สิ่งปลูกสร้าง หรือโครงการประกอบ ถ้าหากดำรงอยู่เกินกว่า

(1) 6เดือน ในกรณีที่มีการติดตั้งหรือการตั้งอุปกรณ์โรงงาน หรือเครื่องจักร รวมถึงการก่อสร้างเพิ่มเติมที่จำเป็นเพื่อการติดตั้งเช่นว่านั้น

(2) 3เดือน ในกรณีอื่นๆ

3. คำว่า "สถานประกอบการถาวร" มิให้ถือว่ารวมถึง

ก) การใช้เครื่องอำนวยความสะดวกเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษา จัดแสดงหรือส่งมอบของ หรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจ

ข) การเก็บรักษามูลภัณฑ์ของของหรือสินค้า ซึ่งเป็นของวิสาหกิจนั้นเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษา จัดแสดงหรือส่งมอบ

ค) การเก็บรักษามูลภัณฑ์ของของหรือสินค้า ซึ่งเป็นของวิสาหกิจนั้นเพียงความมุ่งประสงค์ให้วิสาหกิจอื่นใช้ในการแปรสภาพ

ง) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อการจัดซื้อของหรือสินค้า หรือเพื่อรวบรวมข้อสนเทศเพื่อวิสาหกิจนั้น

จ) การมีสถานธุรกิจประจำไว้ เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการโฆษณา จัดหาให้ซึ่งข้อสนเทศ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ หรือเพื่อกิจกรรมทำนองเดียวกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือเป็นส่วนประกอบของวิสาหกิจ

4. แม้จะมีบทของวรรค 3 อยู่ บุคคลที่กระทำการในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ในนามของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง นอกเหนือไปจากตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระ ซึ่งอยู่ในบังคับของวรรค 5 ให้ถือว่าเป็นสถานประกอบการถาวรในรัฐแรก ถ้า

ก) บุคคลนั้น มีและใช้อำนาจในการทำสัญญาเพื่อหรือในนามของวิสาหกิจนั้น อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญานั้น เป็นปกติ เว้นไว้แต่ว่ากิจกรรมต่างๆ ของบุคคลนั้นจำกัดอยู่แต่เฉพาะเพียงการซื้อของหรือสินค้าเพื่อวิสาหกิจนั้น หรือ

ข) บุคคลนั้น ได้เก็บรักษามูลภัณฑ์ของของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจนั้นอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญานั้นเป็นปกติ และดำเนินการส่งมอบของหรือสินค้าจากมูลภัณฑ์นั้นเพื่อหรือในนามของวิสาหกิจนั้นอยู่เป็นประจำ หรือ

ค) บุคคลนั้น จัดหาคำสั่งซื้อทั้งหมดในรัฐผู้ทำสัญญานั้นอยู่เป็นประจำ เพื่อวิสาหกิจนั้นเอง หรือเพื่อวิสาหกิจนั้น และวิสาหกิจอื่นๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้น หรือมีผลประโยชน์ควบคุมอยู่ในวิสาหกิจนั้น

5. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะไม่ถือว่าเป็นสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเพียงเพราะว่าได้ประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยผ่านทางนายหน้า ตัวแทนค้าต่างทั่วไป หรือตัวแทนอื่นใดที่มีสถานภาพเป็นอิสระ ถ้าบุคคลเช่นว่านั้นได้กระทำตามทางอันปกติแห่งธุรกิจของตน นายหน้าหรือตัวแทน จะไม่ถือว่าเป็นสถานภาพเป็นอิสระ หากได้ประกอบการในอีกรัฐหนึ่ง เกี่ยวกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ในวรรค 4 ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเพื่อวิสาหกิจ ซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้น หรือมีผลประโยชน์ควบคุมอยู่ในวิสาหกิจนั้น

6. ข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า บริษัทหนึ่งซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งควบคุม หรืออยู่ในความควบคุมของบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือซึ่งประกอบธุรกิจในอีกรัฐหนึ่งนั้น (ไม่ว่าจะผ่านสถานประกอบการถาวรหรือไม่ก็ตาม) มิเป็นเหตุให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดเป็นสถานประกอบการถาวรของอีกบริษัทหนึ่ง

ข้อ 6

เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์

1. เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่
2. คำว่า "อสังหาริมทรัพย์" ให้นิยามตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ คำนี้ไม่ว่าในกรณีใด ให้รวมถึงทรัพย์สินอันเป็นอุปกรณ์ของอสังหาริมทรัพย์ สัตว์เลี้ยง และเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตร และการป่าไม้ สิทธิที่อยู่ในบังคับบทกฎหมายทั่วไปว่าด้วยทรัพย์สินที่เป็นที่ดิน สิทธิเก็บกินในอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิที่จะได้รับชำระตามจำนวนที่เปลี่ยนแปลงได้ หรือจำนวนตายตัวเป็นค่าตอบแทนในการทำงาน หรือสิทธิในการทำงานในขุมแร่ แหล่งแร่ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างอื่น เรือกำปั่น เรือ และอากาศยานไม่ให้ถือว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์
3. บทของวรรค 1 ให้ใช้บังคับแก่เงินได้ อันเนื่องมาจากการใช้โดยตรง การให้เช่าหรือการใช้อสังหาริมทรัพย์ในลักษณะอื่น
4. บทของวรรค 1 และวรรค 3 ให้ใช้บังคับแก่เงินได้ จากอสังหาริมทรัพย์ของวิสาหกิจและแก่เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้เพื่อให้บริการวิชาชีพด้วย

ข้อ 7

กำไรจากธุรกิจ

1. กำไรของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นไว้แต่ว่าวิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านทางสถานประกอบการถาวรซึ่งตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น ถ้าวิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจดังกล่าวแล้ว กำไรของวิสาหกิจอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง แต่ต้องเก็บจากกำไรเพียงเท่าที่พึงถือว่าเป็นของสถานประกอบการถาวรนั้นเท่านั้น
2. ในกรณีที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านทางสถานประกอบการถาวรซึ่งตั้งอยู่ในรัฐนั้น ให้ในแต่ละรัฐผู้ทำสัญญาถือว่ากำไรเป็นของสถานประกอบการถาวรนั้น ในส่วนที่พึงคาดหวังได้ว่าสถานประกอบการถาวรนั้นจะได้รับ ถ้าหากว่าสถานประกอบการถาวรนั้นเป็นวิสาหกิจอันแยกต่างหากและประกอบกิจกรรมเช่นเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกัน ภายใต้ภาวะเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน และคิดต่ออย่างเป็นอิสระ โดยแท้จริง กับวิสาหกิจซึ่งตนเป็นสถานประกอบการถาวรนั้น
3. ในการกำหนดกำไรของสถานประกอบการถาวร ให้ยอมให้หักค่าใช้จ่ายซึ่งมีขึ้นเพื่อสถานประกอบการถาวรนั้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการบริหารและการจัดการทั่วไป ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาที่สถานประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่หรือที่อื่น
4. มิให้กำไรใดๆ เป็นของสถานประกอบการถาวร โดยเหตุผลเพียงว่า สถานประกอบการถาวรนั้นซื้อของหรือสินค้านั้นเพื่อวิสาหกิจ
5. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งวรรคก่อนๆ กำไรที่จะพึงถือว่าเป็นของสถานประกอบการถาวรให้กำหนดตามวิธีเดียวกันปีต่อปี เว้นไว้แต่จะมีเหตุผลอันสมควรและเพียงพอที่จะใช้วิธีอื่น

6. ในกรณีที่กำไรรวมไว้ซึ่งรายการเงินได้ ซึ่งแยกอยู่ในบังคับของข้ออื่นแห่งอนุสัญญาฯ นี้ มีให้บทของข้ออื่นเหล่านั้นถูกกระทบกระเทือนโดยบทของข้อนี้

ข้อ 8

การขนส่งทางเรือและทางอากาศ

1. ถ้าไรจากการดำเนินการเดินอากาศยานในการจราจรระหว่างประเทศ ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญา ที่สถานจัดการใหญ่ตั้งอยู่
2. ถ้าไรจากการดำเนินการเดินเรือในการจราจรระหว่างประเทศ โดยวิสาหกิจที่มีสถานจัดการใหญ่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง แต่ให้ลดภาษีที่ตั้งบังคับเก็บในอีกรัฐหนึ่งนั้นลงร้อยละ 50 ของภาษี
3. ถ้าสถานจัดการใหญ่ของวิสาหกิจเดินเรือ ตั้งอยู่บนเรือ นั้น ให้ถือว่าสถานจัดการใหญ่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งถิ่นฐานท่าเรือของเรือ นั้น ตั้งอยู่ หรือ ถ้าไม่มีถิ่นฐานท่าเรือ ให้ถือว่าตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งผู้ดำเนินการเดินเรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่
4. ในทำนองเดียวกัน บทของวรรค 1 และวรรค 2 ให้ใช้บังคับเกี่ยวกับการเข้าร่วมกลุ่มหรือการร่วมธุรกิจการเดินเรือหรืออากาศยาน โดยวิสาหกิจเช่นว่านั้นซึ่งดำเนินการขนส่งทางเรือ หรือทางอากาศด้วย

ข้อ 9

วิสาหกิจในเครือเดียวกัน

ในกรณีที่

- ก) วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งเข้าร่วมโดยตรงหรือโดยทางอ้อมในการจัดการ การควบคุม หรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือ
- ข) บุคคลเดียวกันเข้าร่วมโดยตรงหรือโดยทางอ้อมในการจัดการ การควบคุมหรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง และวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

และในแต่ละกรณีได้มีการวางหรือตั้งบังคับเงื่อนไข ระหว่างวิสาหกิจทั้งสอง ในด้านความสัมพันธ์ทางการพาณิชย์หรือการเงิน ซึ่งแตกต่างไปจากเงื่อนไขอันพึงมีระหว่างวิสาหกิจอิสระ ถ้าไรใดๆ ซึ่งควรจะมีแก่วิสาหกิจหนึ่ง หากมิได้มีเงื่อนไขเหล่านั้น แต่มิได้มีขึ้นโดยเหตุแห่งเงื่อนไขเหล่านั้น อาจรวมเข้าเป็นกำไรของวิสาหกิจนั้นและเก็บภาษีได้ตามนั้น

ข้อ 10

เงินปันผล

1. เงินปันผลที่บริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น
2. อย่างไรก็ตาม เงินปันผลเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งบริษัทที่จ่ายเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ได้ตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าผู้รับเงินปันผลเป็นบริษัท โดยไม่รวมถึงห้างหุ้นส่วนซึ่งถือหุ้นอยู่โดยตรงอย่างน้อยร้อยละ 25 ของเงินทุนของบริษัทแรก ภาษีที่เก็บจะต้องไม่เกิน
  - ก) ร้อยละ 15 ถ้าบริษัทที่จ่ายเงินปันผลนั้นดำเนินกิจการอุตสาหกรรม
  - ข) ร้อยละ 20 ในกรณีอื่นๆ
3. ในข้อนี้
  - ก) คำว่า "เงินปันผล" ตามที่ใช้ในข้อนี้ หมายถึงเงินได้จากหุ้น สิทธิในหุ้น โดยไม่ต้องลงทุน หุ้นเหมืองแร่ หุ้นของผู้ก่อตั้งหรือสิทธิอื่นๆ ซึ่งมีใช้สิทธิเรียกร้องหนี้อื่นมีส่วน ในผลกำไร รวมทั้งเงินได้จากสิทธิอื่นๆ ในบรรษัทอันมีลักษณะทำนองเดียวกับเงินได้จากหุ้นตามกฎหมายภาษี อากรของรัฐ ซึ่งบริษัทที่ทำการแบ่งให้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่
    - ข) คำว่า "กิจการอุตสาหกรรม" หมายถึง
      - (1) กิจการใดๆที่เกี่ยวกับ
        - ก) การหัตถกรรม การประกอบ และการแปรสภาพ
        - ข) การก่อสร้าง วิศวกรรมโยธา และการต่อเรือ
        - ค) การผลิตกระแสไฟฟ้า พลังน้ำ แก๊ส หรือการประปา หรือ
        - ง) การเกษตร การป่าไม้ และการประมง และการทำสวน และ
      - (2) กิจการอื่นใด ซึ่งมีสิทธิได้รับเอกสิทธิที่ให้ตามกฎหมายของประเทศไทย ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม
      - (3) กิจการอื่นใด ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยอาจจะประกาศให้เป็น "กิจการอุตสาหกรรม" เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้
4. มิให้ใช้บทของวรรค 1 และวรรค 2 บังคับ ถ้าหากผู้รับเงินปันผลซึ่งเป็นผู้มี ถิ่นอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่บริษัทจ่ายเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ ซึ่งสถานประกอบการถาวรอันเกี่ยวข้องกับในประการสำคัญกับการถือหุ้น หรือมีทุนอัน

เป็นเหตุแห่งการจ่ายเงิน ปันผลนั้น ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าตามกฎหมายของอีกรัฐหนึ่งนั้น เงินปันผลนั้นเก็บภาษีในฐานะเป็นส่วน หนึ่งของกำไรของสถานประกอบการถาวรนั้น ในกรณีเช่นนั้น ให้ใช้บทของข้อ 7 บังคับ

5. ในกรณีที่มีการชำระภาษีล่วงหน้า ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินปันผล ซึ่งบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศฝรั่งเศส จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยนั้นที่สิทธิได้รับคืนเงินภาษีที่ชำระล่วงหน้านั้น ภายใต้เงื่อนไขการหัก ภาษี ณ ที่จ่าย ของจำนวนเงินภาษีที่จะ ได้คืนนั้นตามกฎหมายภายในประเทศ และตามบทของวรรค 2 ของข้อนี้
6. ในกรณีที่บริษัท ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีสถาน ประกอบการถาวรอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐ หนึ่ง กำไรของสถานประกอบการถาวรนั้นจะถูกตั้งบังคับภาษี หัก ณ ที่จ่ายตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้ ใน อัตราไม่เกินร้อยละ 25

ข้อ 11

ดอกเบี้ย

1. ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้ใน อีกรัฐหนึ่งนั้น
2. อย่างไรก็ตามดอกเบี้ยนั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาที่ดอกเบี้ยเกิดขึ้น และเป็นไปตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ในกรณีต่อไปนี้มีภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกิน
  - ก) ร้อยละ 3 ของจำนวนดอกเบี้ยที่จ่ายสำหรับเงินกู้หรือสินเชื่อซึ่งมีกำหนดเวลาสี่ปีหรือมากกว่านั้น ใน ส่วนที่สถาบันการเงินสาธารณะมีส่วนร่วมให้กู้แก่ส่วนร่วมให้กู้แก่ส่วนราชการตามกฎหมาย หรือแก่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำ สัญญาอีกรัฐหนึ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องจักร หรือการสำรวจ การติดตั้งหรือในการ จัดหาสถานที่เพื่อการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือการวิทยาศาสตร์และสาธารณูปการ
  - ข) ร้อยละ 10 ของจำนวนดอกเบี้ยที่จ่ายให้สถาบันการเงินใด ๆ ซึ่งเป็นบริษัทของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
3. แม้จะมีบทของวรรค 2 อยู่ ดอกเบี้ยซึ่งที่ได้กล่าวไว้ในวรรค 1 ที่เกิดขึ้น ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะไม่ถูกเก็บภาษี หากเป็นดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือแก่ส่วนราชการตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญานั้น ๆ
4. คำว่า "ดอกเบี้ย" ที่ใช้ในข้อนี้ หมายถึงเงินได้จากหลักทรัพย์รัฐบาล พันธบัตร หรือหุ้นกู้ ไม่ว่าจะ มีหลักประกัน จำนวนหรือไม่ และไม่ว่าจะมีสิทธิร่วมกันในผลกำไรหรือไม่ และสิทธิเรียกร้องหนี้ทุกชนิดรวมทั้งเงิน ได้อื่น ๆ ทั้งหมดซึ่งมี ลักษณะทำนองเดียวกับเงินได้จากการ ให้กู้ยืมเงินตามกฎหมายภาษีอากรของรัฐซึ่งเงิน ได้นั้นเกิดขึ้น
5. มิให้ใช้บทของวรรค 1 และวรรค 2 บังคับ ถ้าหากผู้รับดอกเบี้ยซึ่ง เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งในรัฐผู้ ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่ดอกเบี้ยนั้นเกิดขึ้น ซึ่งสถานประกอบการถาวรอันเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสิทธิเรียกร้องหนี้ที่ ก่อให้เกิดดอกเบี้ยนั้น ในกรณีดังกล่าวให้ใช้บทของข้อ 7 บังคับ

6. ดอกเบี๋ยให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ถ้าผู้จ่ายเป็นรัฐนั้น ส่วนราชการ เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้นหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตามในกรณี บุคคลที่จ่ายดอกเบี๋ยไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตาม มีอยู่ซึ่งสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งอัน ก่อให้เกิดหนี้ที่ต้องจ่ายดอกเบี๋ยและดอกเบี๋ยนั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการนั้น ดอกเบี๋ยเช่นว่านั้นให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานประกอบการนั้นตั้งอยู่
7. ในกรณีใดที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์เป็นพิเศษระหว่างผู้จ่ายและผู้รับหรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น ดอกเบี๋ยที่จ่ายให้กันนั้นเมื่อคำนึงถึงสิทธิเรียกร้องหนี้ อันเป็นมูลแห่งการจ่ายดอกเบี๋ยแล้ว มีจำนวนเงินเกินกว่าเงินซึ่งควรได้ตกลงระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับหากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะแก่เงินจำนวนหลังในกรณีเช่นนั้นส่วนเกิน ของเงินที่ชำระหนี้ให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทอื่น ๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ 12

คำสิทธิ

1. คำสิทธิที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา ที่รัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง
2. อย่างไรก็ตาม คำสิทธิเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งคำสิทธินั้นเกิดขึ้นแต่ภาษีที่เรียกเก็บนั้น จะต้องไม่เกิน
  - ก) ร้อยละ 5 ของจำนวนคำสิทธิทั้งสิ้น ถ้าคำสิทธิ นั้นจ่ายเป็นค่าตอบแทนในการจำหน่ายหรือ
  - ข) ร้อยละ 15 ของจำนวนคำสิทธิทั้งสิ้น สำหรับคำสิทธิอื่น
3. แม้จะมีบทของวรรค 2 อยู่ คำสิทธิรวมทั้งการจ่ายเงินอื่นที่มี ลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งจ่ายให้แก่รัฐผู้ทำสัญญา รัฐหนึ่ง หรือแก่บริษัทซึ่งเป็นของรัฐ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับฟิล์ม หรือ เทป จะได้รับ การยกเว้นภาษี ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
4. คำว่า "คำสิทธิ" ซึ่งใช้ตามข้อนี้ หมายถึง การจ่ายเงินชนิดใด ก็ตามที่ได้รับเป็นค่าตอบแทนจากการจำหน่ายหรือเพื่อการใช้ หรือสิทธิในการใช้ลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ศิลปะ หรือ วิทยาศาสตร์ รวมทั้งฟิล์มภาพยนตร์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผัง สูตร หรือ กรรมวิธีลับใด ๆ หรือเพื่อข้อเสนอเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรมทางพาณิชย์ หรือวิทยาศาสตร์
5. บทของวรรค 1 และ วรรค 2 มิให้ใช้บังคับ ในกรณีที่ผู้รับคำสิทธิ ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง มีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งคำคำสิทธินั้นเกิดขึ้น ซึ่งสถานประกอบการถาวรอันเกี่ยวข้องในประการสำคัญ กับสิทธิหรือทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดสิทธินั้น ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น คำสิทธิถูกเก็บภาษีในฐานะเป็นส่วน หนึ่งของกำไรของสถานประกอบการถาวรนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ให้ใช้บังคับบทของข้อ 7

6. คำสิทธิให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง เมื่อผู้จ่ายเป็นรัฐนั้น เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่บุคคลผู้จ่ายคำสิทธิ ไม่ว่าจะผู้นั้นจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือไม่ มีอยู่ซึ่งสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งสิทธิหรือทรัพย์สิน ที่ก่อให้เกิดคำสิทธิ และคำสิทธิเช่นว่านี้ ตกเป็นภาระของสถานประกอบการถาวรนั้น ให้ถือว่าคำสิทธินั้นเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาที่สถานประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่

7. ในกรณีใดที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์เป็นพิเศษระหว่างผู้จ่ายและผู้รับ หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น ดอกเบี้ยที่จ่ายให้กันนั้นเมื่อคำนึงถึงสิทธิ เรียกร้องหนี้ อันเป็นมูลแห่งการจ่ายดอกเบี้ยแล้ว มีจำนวนเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งควรจำได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับ หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะแก่เงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้น ส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้น ให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสิทธิเรียกร้องหนี้ อันเป็นมูลแห่งการจ่ายดอกเบี้ยแล้ว มีจำนวนเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับ มีจำนวนเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับผู้รับ หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นนั้น บทของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะ แก่เงินจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้น ส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้น ให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐ ผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทอื่นๆ แห่งอนุสัญญานี้ด้วย

ข้อ 13

ผลได้จากทุน

1. ผลได้จากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ ตามที่นิยามไว้ในวรรค 2 ของข้อ 6 และจากการขายหรือการแลกเปลี่ยนหุ้น ปรี้อผลประโยชน์ทำนองเดียวกัน ในสหกรณ์อสังหาริมทรัพย์ หรือในบริษัทซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น อาจจะตั้งบังคับภาษี ในรัฐผู้ทำสัญญาที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่
2. ผลได้จากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินธุรกิจ ของสถานประกอบการถาวร ซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือของอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นของสถานประกอบการธุรกิจประจำ มีไว้ให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะให้บริการวิชาชีพ รวมทั้งผลได้จากการจำหน่ายสถานประกอบการถาวรเช่นว่านั้น (โดยลำพังหรือรวมกับวิสาหกิจทั้งหมด) หรือสถานประกอบการธุรกิจประจำนั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง อย่างไรก็ดี ผลได้จากการจำหน่ายเรือและอากาศยานที่ใช้เดินในการจราจรระหว่างประเทศ และอสังหาริมทรัพย์ บรรดาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเดินเรือและอากาศยานเช่นว่านั้น ให้เก็บภาษี ได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานจัดการใหญ่ตั้งอยู่
3. ในบังคับบทของข้อ 12 ผลได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินใดๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในวรรค 1 และ 2 ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่ง ผู้จำหน่ายเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ใน

ข้อ 14

บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ

1. เงินได้ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับบริการวิชาชีพหรือกิจกรรมที่เป็นอิสระ อื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้นเว้นไว้แต่ว่า กิจกรรมดังกล่าวได้กระทำขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐ

หนึ่ง เงินได้ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการอาชีพ หรือกิจกรรมอิสระซึ่งได้ประกอบขึ้นภายในอีกรัฐหนึ่งให้เก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

2. แม้ว่าจะมีบทของวรรค 1 อยู่ เงินได้ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐ ผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับบริการอาชีพ หรือกิจกรรมอิสระอื่นๆ ซึ่งประกอบขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งมิให้เก็บภาษีในอีกรัฐหนึ่ง ถ้า

ก) ผู้รับอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้นชั่วระยะเวลาหรือหลายระยะ ซึ่งรวมกันแล้วไม่เกินกว่า 183 วัน ในปีปฏิทินที่เกี่ยวข้อง และ

ข) ผู้รับมิได้มีสถานประกอบการประจำในอีกรัฐหนึ่ง สำหรับระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะซึ่งรวมกันแล้วไม่เกินกว่า 183 วัน ในปีนั้นๆ และ

ค) เงินได้มิได้ตกเป็นภาระแก่วิสาหกิจหรือสถานประกอบการถาวร ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

3. คำว่า "บริการวิชาชีพ" รวมถึงกิจกรรมอิสระ โดยเฉพาะ ทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปการศึกษา และการสอนรวมทั้งกิจกรรมอิสระของ แพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันตแพทย์ และนักบัญชี

ข้อ 15

บริการส่วนบุคคลที่ไม่ใช่อิสระ

1. ในบังคับบทของข้อ 16, 18 และ 19 เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้รับ ในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงาน ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นไว้แต่ว่า การทำงานนั้นจะกระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หากมีการทำงานเช่นนั้น ค่าตอบแทนที่ได้รับอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง

2. แม้ว่าจะมีบทของวรรค 1 อยู่ ค่าตอบแทนซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐแรก ถ้า

ก) ผู้รับอยู่ในอีกรัฐหนึ่งชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะ ซึ่งรวมกันแล้วไม่เกินกว่า 183 วัน ในปีปฏิทินที่เกี่ยวข้อง และ

ข) ค่าตอบแทนนั้นจ่ายโดย หรือในนามของนายจ้างซึ่งมิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในอีกรัฐหนึ่ง และ

ค) ค่าตอบแทนนั้น มิได้ตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวร หรือ สถานประกอบการประจำซึ่งนายจ้างมีอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง

3. แม้จะมีบทก่อนของข้อนี้อยู่ ค่าตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงานในเรือ หรืออากาศยาน ในการจราจรระหว่างประเทศ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานจัดการใหญ่ของวิสาหกิจตั้งอยู่

ข้อ 16

คำปวยการของกรรมการ

คำปวยการของกรรมการ หรือจำนวนเงินที่ชำระอันคล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับ ในฐานะที่เป็นสมาชิกในคณะกรรมการของบริษัท ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

ข้อ 17

นักแสดงและนักกีฬา

1. แม้มิบทของข้อ 14 และ 15 อยู่ เงินได้ที่นักแสดงสาธารณะ เช่น นักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ และนักดนตรีได้รับ และที่นักกีฬาได้รับจากกิจกรรมส่วนบุคคลของตนเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งได้มีการกระทำกิจกรรมนั้น
2. บทของวรรค 1 มิให้ใช้บังคับแก่ค่าตอบแทนหรือกำไร เงินเดือน ค่าจ้าง และเงินได้ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งนักแสดงสาธารณะได้รับจากการให้บริการในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หากการมาเยือนรัฐนั้น ได้รับการอุดหนุนส่วนใหญ่ไม่ว่าโดยตรงหรือ โดยอ้อมจากเงินทุนสาธารณะของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
3. ในกรณีที่การให้บริการตามข้อ 1 ได้กระทำในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง โดยวิสาหกิจของ รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง กำไรที่วิสาหกิจได้รับจากการให้บริการนั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐแรกเว้นไว้แต่ว่า วิสาหกิจนั้นได้รับการอุดหนุนส่วนใหญ่จากเงินทุนสาธารณะของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เกี่ยวกับการจัดบริการเช่นว่านั้น

ข้อ 18

เงินบำนาญส่วนเอกชน

เงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินบำนาญหรือค่าตอบแทนอย่างอื่น เพื่อการทำงานใน อดีตซึ่งเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในรัฐแรก

ข้อ 19

งานรัฐบาล

1. ค่าตอบแทน รวมทั้งเงินบำนาญที่จ่ายโดย หรือจ่ายเงินทุนที่ก่อตั้ง ขึ้น โดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น ให้แก่เอกชนใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่ให้แก่รัฐ หรือเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น ในการปฏิบัติงานอันมีลักษณะ เป็นงานรัฐบาล อาจเก็บภาษีได้ในรัฐนั้น
2. ให้ใช้บทของข้อ 15, 16 และ 18 บังคับแก่ค่าตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่ให้เกี่ยวกับการค้า หรือธุรกิจใดๆ ที่รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้นดำเนินการ

ข้อ 20

นักศึกษาและผู้ฝึกอบรม

บุคคลธรรมดาจากรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ผู้ซึ่งเข้ามาอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา อีกรัฐหนึ่งเป็นการชั่วคราวเพียง

- ก) ในฐานะนักศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือ โรงเรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในอีกรัฐหนึ่งนั้น
- ข) ในฐานะผู้ฝึกงานธุรกิจ
- ค) ในฐานะผู้รับทุนเงินอุดหนุน หรือรางวัล โดยมุ่งประสงค์ ในประการสำคัญเพื่อการศึกษาหรือวิจัย จากองค์การทางวิทยาศาสตร์ การศึกษา การศาสนา หรือการกุศล มิให้ถูกเก็บภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินที่ส่งมาเพื่อความมุ่งประสงค์ ในการครองชีพการศึกษาและการฝึกอบรม และในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนเงินใด ๆ ที่เป็นค่าตอบแทนสำหรับ บริการที่ให้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น แต่เงื่อนไขว่า บริการเช่นนั้น ต้องเกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือ การฝึกหัดหรือจำเป็นเพื่อการครองชีพ

ข้อ 21

ศาสตราจารย์ ครู และนักวิจัย

ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ผู้ซึ่งโดยคำเชิญของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือ สถาบันอื่น ๆ ซึ่งรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือองค์การที่ไม่ค้ากำไร เป็นเจ้าของ ได้เข้ามาอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง นั้น เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการสอน หรือการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในสถาบันเช่นว่านั้น เป็นระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี มิให้ถูกเก็บภาษีในอีกรัฐหนึ่งนั้น สำหรับค่าตอบแทนจากการสอน หรือการวิจัยเช่นว่านั้น

ข้อ 22

เงินได้ซึ่งมิได้ระบุไว้ชัดเจน

บรรดารายการเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่ง มิได้ระบุไว้โดยชัดเจนในข้อก่อน ๆ แห่งอนุสัญญานี้ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐที่เงินได้เกิดขึ้น

ข้อ 23

วิธีการเก็บภาษีซ้อน

การเก็บภาษีซ้อนให้หลีกเลี่ยงเสียด้วยวิธีดำเนินการดังนี้คือ

1. ในกรณีของประเทศฝรั่งเศส

- ก) เงินได้อื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในอนุวรรค (ข) ข้างล่างนี้ จะได้รับการยกเว้นการเก็บภาษีฝรั่งเศส ตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (3) (ข) ของข้อ 2 หากเงินได้ดังกล่าวต้องเสียภาษีไทยตามอนุสัญญาและภายใต้กฎหมายของไทย

ข) สำหรับเงินได้ซึ่งระบุไว้ในข้อ 8,10,11,12,16 และ 17 ซึ่งต้องเสียภาษีไทยตามบทแห่งข้อต่างๆ นี้ ฝรั่งเศสจะอนุญาตให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในฝรั่งเศสซึ่งได้รับ เงินได้จากประเทศไทย ได้รับเครดิตภาษีมีจำนวนเท่ากับภาษีที่เก็บในประเทศไทย โดยมีเงื่อนไขว่าในกรณีของเงินปันผลซึ่งระบุไว้ในข้อ 10 เครดิตดังกล่าวเพียงไม่เกินกว่าจำนวนภาษี ฝรั่งเศสซึ่งเก็บจากรายได้นั้น ให้ใช้ได้กับภาษีซึ่งระบุไว้ในอนุวรรค (3)(ข) ของข้อ 2 ในฐานะซึ่งเงินได้เช่นว่านั้นรวมอยู่

ค) แม้จะมีบทของอนุวรรค (ก) และ (ข) อยู่โดยเหตุของอนุสัญญาภาษีฝรั่งเศส อาจคำนวณจากเงินได้ซึ่งเก็บในฝรั่งเศสในอัตราที่เป็นส่วนสัดส่วนสมควรกับเงินได้ทั้งสิ้นที่ต้องเสียภาษีตามกฎหมายฝรั่งเศส

2. ในกรณีของประเทศไทย

ก) เงินได้นอกเหนือไปจากที่ระบุไว้ในอนุวรรค (ข) ข้างล่างนี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีไทยตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (3) (ข) ของข้อ 2 หากเงินได้ดังกล่าวต้องเสีย ภาษีฝรั่งเศสตามอนุสัญญาและภายใต้กฎหมายฝรั่งเศส

ข) สำหรับเงินได้ซึ่งระบุไว้ในข้อ 8,10,11,12,16 และ 17 ซึ่งต้องเสียภาษีฝรั่งเศสตามบท แห่งข้อเหล่านี้ ประเทศไทยจะอนุญาตให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งได้รับเงินได้จากฝรั่งเศส ได้รับเครดิตจากภาษีไทย เครดิตดังกล่าวจะคิดจากจำนวนภาษีซึ่ง ชำระให้กับประเทศฝรั่งเศส แต่จะ ต้องไม่เกินส่วนของภาษีไทยซึ่งรายได้สุทธิจากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศ ฝรั่งเศสจะต้องเสีย ภาษีในประเทศไทย ในการกำหนดรายได้สุทธิทั้งสิ้นนั้น ผลขาดทุนซึ่งเกิดขึ้น ในประเทศใดๆ จะไม่นำมารวมพิจารณาด้วย

ค) แม้จะมีบทของอนุวรรค (ก) และ (ข) โดยเหตุของอนุสัญญา ภาษีไทย อาจคำนวณจากเงินได้ซึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทยในอัตราที่สมควรกับเงินได้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นตามกฎหมายไทย

ข้อ 24

การไม่เลือกปฏิบัติ

1. คนชาติของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง จะต้องไม่ถูกบังคับ ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งให้เสียภาษีอากรใด ๆ หรือให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ เกี่ยวกับการนั้น อันเป็นการนอก เหนือไปจาก หรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีอากร และข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งคนชาติของอีกรัฐหนึ่งนั้น ถูกหรืออาจถูกบังคับให้เสียหรือให้ปฏิบัติตามในพฤติการณ์เดียวกัน

2. คำว่า "คนชาติ" หมายความว่า

ก) บุคคลธรรมดาทั้งปวงที่มีสัญชาติของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง

ข) นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วน และสมาคมทั้งปวงที่ได้ สถานภาพดังกล่าวตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง

3. ภาษีอากรเก็บจากสถานประกอบการถาวร ซึ่งวิสาหกิจของรัฐ ผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง มีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะต้องไม่เรียกเก็บในอีกรัฐหนึ่ง โดยเป็นการอนุเคราะห์น้อยกว่าภาษีอากร ที่เรียกเก็บจากวิสาหกิจของอีกรัฐหนึ่งนั้น ที่ ประกอบกิจกรรมอย่างเดียวกัน

บทนี้ มิให้แปลความเป็นการผูกพันรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใด ในอันที่จะให้ค่าลดหย่อนการผ่อนผันหรือการหักลดส่วนบุคคล แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา อีกรัฐหนึ่ง เพื่อการเก็บภาษีอากรตามสถานะของบุคคล หรือตามความรับผิดชอบทางครอบครัว ซึ่งรัฐนั้น ให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐของตน

4. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐ ผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง คนเดียวหรือหลายคนเป็นเจ้าของ หรือควบคุมอยู่ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ไม่ว่า โดยตรงหรือทางอ้อม จะต้องไม่ถูกบังคับในรัฐแรกให้เสียภาษีอากรใด ๆ หรือปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการนั้น อันเป็นการนอกเหนือไปจาก หรือเป็นภาระหนักกว่าภาษีอากร และข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวิสาหกิจอื่นที่คล้ายคลึงกับของรัฐแรกนั้น ถูกหรืออาจถูกบังคับให้เสียหรือให้ปฏิบัติตาม

5. ในข้อนี้ คำว่า "ภาษีอากร" หมายความว่า ภาษีอากรทุกชนิดทุกลักษณะ

ข้อ 25

วิธีการเพื่อความตกลงร่วมกัน

1. ในกรณีที่มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง พิจารณาเห็นว่า การกระทำของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใดหรือทั้งสองรัฐ มีผลหรือจะมีผลให้ต้องเสียภาษีอากร โดย ไม่เป็นไปตามอนุสัญญานี้ ผู้นั้นอาจยื่นเรื่องราวของตนต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ของรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งตนมีถิ่นที่อยู่ แม้จะมีทางแก้ไขตามกฎหมายแห่งชาติของรัฐเหล่านั้นอยู่แล้วก็ตาม
2. ถ้าข้อคัดค้านนั้น ปรากฏแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจว่ามีเหตุผล สมควร และถ้าตนไม่สามารถที่จะหาทางแก้ไขที่เหมาะสมได้เอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพยายามแก้ไขกรณีนั้น โดยความตกลงร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน อันไม่ เป็นไปตามอนุสัญญานี้
3. ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้ง 2 รัฐ พยายาม แก้ไขซึ่งข้อยุ่งยาก อันเกิดขึ้นเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้สนธิสัญญานี้ โดยความตกลงร่วมกัน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังอาจหารือกันเพื่อจัดการเก็บภาษีซ้อน ในบรรดากรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้
4. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้ง 2 รัฐ อาจติดต่อกันโดยตรง เพื่อให้มีความตกลงตามความหมายแห่งวรรคก่อน ๆ เมื่อเห็นเป็นการสมควรที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วย วาจาเพื่อให้มีความตกลงกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้น อาจกระทำโดยทางคณะกรรมการอันประกอบด้วยผู้แทนของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ
5. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ จะกำหนดวิธีการใช้สนธิสัญญานี้

ข้อ 26

การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ

1. ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้ง 2 รัฐ แลกเปลี่ยน ข้อสนเทศอันจำเป็นแก่การปฏิบัติการตามอนุสัญญานี้ และตามกฎหมายภายในของรัฐผู้ทำสัญญา เกี่ยวกับภาษีอากรที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้ ข้อสนเทศใด ๆ ที่แลกเปลี่ยนกัน ให้ถือว่าเป็นความลับ และมีให้เปิดเผยแก่บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ใด ๆ นอกจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินรวมทั้งศาล หรือการเก็บภาษีอากร ที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้
2. ไม่ว่าในกรณีใดก็ตาม มิให้แปลความบทของวรรค 1 เป็นการตั้ง ข้อผู้พันบังคับรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐใดได้
  - ก) ดำเนินมาตรการด้านบริหาร โดยขัดกับกฎหมายหรือวิธีปฏิบัติด้านบริหารของรัฐผู้ทำสัญญาหรือนั้นหรือของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
  - ข) ให้รายละเอียดอันมีอาจจัดหาได้ ตามกฎหมายหรือตามทางการ บริหารตามปกติของรัฐผู้ทำสัญญาหรือนั้น หรือของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
  - ค) ให้ข้อสนเทศ ซึ่งจะเปิดเผยความลับทางการค้า ธุรกิจ อุตสาหกรรม การพาณิชย์ หรือวิชาชีพ หรือกรรมวิธีการค้า หรือข้อสนเทศ ซึ่งหากเปิดเผย จะเป็นการขัดกับความสงบเรียบร้อย

ข้อ 27

การทูตและองค์การระหว่างประเทศ

1. ไม่มีข้อความใดในอนุสัญญานี้ กระทบต่อเอกสิทธิทางการ รัฐบาลของเจ้าหน้าที่ทางการทูต หรือกงสุลตามหลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตาม บทแห่งความตกลงพิเศษทั้งหลาย
2. อนุสัญญานี้มิให้ใช้บังคับแก่องค์การระหว่างประเทศ องค์ประกอบ หรือเจ้าหน้าที่องค์กรดังกล่าวและแก่บุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของคณะทูตหรือกงสุลของรัฐที่ 3 ซึ่งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง และมีได้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐใด ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เงินได้

ข้อ 28

การขยายการใช้บังคับทางอาณาเขต

1. อนุสัญญานี้ อาจขยายการใช้บังคับทางอาณาเขต ไม่ว่า จะโดยใช้บังคับเต็มฉบับ หรือมีการแก้ไขบางส่วน โดยความตกลงระหว่างรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ไปยังอาณาเขต โป้นทะเลของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งมีการตั้งบังคับภาษีที่มีลักษณะสำคัญทำนอง เดียวกันกับภาษีซึ่งอยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญานี้ การขยายอาณาเขตบังคับเช่นนี้ จะมีผลบังคับใช้จากวันที่ และภายใต้การเปลี่ยนแปลงและเงื่อนไขต่าง ๆ รวมทั้งเงื่อนไข ว่าด้วยการเลิกใช้บังคับซึ่งอาจกำหนดและตกลง

กันระหว่างรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ในหนังสือ แลกเปลี่ยนกัน โดยทางพิธีการทูต หรือโดยวิธีการอื่นใด ตามพิธีการทางรัฐ
ธรรมนูญของรัฐนั้น ๆ

2. เว้นไว้แต่จะตกลงกันเป็นอย่างอื่น โดยรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ การเลิกใช้บังคับอนุสัญญาโดยรัฐหนึ่ง ตามข้อ 30
ให้เป็นการยกเลิกใช้บังคับอนุสัญญา ตามวิธีการซึ่งระบุได้ ในข้อนั้นแก่อาณาเขตใด ๆ ซึ่งอนุสัญญานี้ ได้ขยายการใช้บังคับ
ไปถึงตามข้อนี้ด้วย

ข้อ 29

การเริ่มใช้บังคับ

1. อนุสัญญานี้จะได้รับการอนุมัติตามพิธีการทางรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้บังคับในรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐและจะเริ่มใช้
บังคับในวันที่มีการแลกเปลี่ยนหนังสือซึ่งแสดงว่า ทั้งสองรัฐดำเนินการตามพิธีการต่าง ๆ อันจำเป็นเรียบร้อยแล้ว

2. บทของอนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับ

(1) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับ จำนวนที่จ่ายในวันที่หรือหลังวันที่อนุสัญญานี้มีผล
ใช้บังคับ

(2) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีอื่นที่เก็บจากเงินได้ สำหรับปีปฏิทิน และระยะเวลาบัญชี เริ่มใน วัน หรือ
หลังวันแรกของเดือนมกราคมของปี ซึ่งอนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 30

การเลิกใช้

อนุสัญญานี้คงใช้บังคับจนกว่ารัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งเลิกใช้ รัฐผู้ ทำสัญญาหนึ่งรัฐใดอาจเลิกอนุสัญญานี้โดย
ทางการทูต หลังจากระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่อนุสัญญา เริ่มมีผลบังคับ โดยบอกกล่าวการเลิกก่อนวันที่ 1 ของเดือน
กรกฎาคม ในกรณีเช่นนี้อนุสัญญาเป็นอันเลิกมีผลบังคับ

(1) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี หัก ณ ที่จ่าย สำหรับ จำนวนเงินที่จะต้องชำระให้หลังวันที่ 1 มกราคม
ของปีปฏิทินต่อไปที่ถัดจากปีที่มีการบอกกล่าวนั้น

(2) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ สำหรับปีภาษีหรือ รอบระยะเวลาบัญชี ต่อไปที่ถัดจากปีที่
มีการบอกกล่าวนั้น

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้าย ผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ โดยถูกต้องเพื่อการนี้จาก รัฐบาลของประเทศตน
ได้ลงนามในอนุสัญญานี้

ทำคู่กันเป็นสองฉบับ ที่กรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่สี่สิบเจ็ด ธันวาคม พุทธศักราชสองพันห้าร้อยสิบเจ็ดตรงกับคริสต์ศักราชหนึ่งพันเก้าร้อยเจ็ดสิบสี่ เป็นภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย แต่ละฉบับใช้เป็นหลักฐานได้เท่าเทียมกัน

ฝ่ายรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส

ของ หลุยส์ ทอฟแฟง
(ของ หลุยส์ ทอฟแฟง)
เอกอัครราชทูต

ฝ่ายรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

จรูญ พ.อิสรางกูร ณ อยุธยา
(จรูญ พ.อิสรางกูร ณ อยุธยา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พิธีสาร

ในขณะที่จะลงนามกันวันนี้ในอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ได้ยินยอมตกลงกันดังข้อบทต่อไปนี้

ส่วนขยายเกี่ยวกับข้อ 6

เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ เป็นที่เข้าใจว่า คำว่า “อสังหาริมทรัพย์” ในประเทศฝรั่งเศส ให้นิยามตามกฎหมายว่าด้วยภาษี

ส่วนขยายเกี่ยวกับข้อ 7

เป็นที่เข้าใจว่า วิธีที่ประเทศไทยใช้ในการคำนวณรายได้สุทธิหรือกำไรสุทธิ ซึ่งยอมให้ผู้เสียภาษีหักส่วนลดมาตรฐานจากเงินได้ทั้งหมดเป็นอัตราร้อยละที่กำหนดแทนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงนั้น ไม่ขัดต่อข้อบทแห่งข้อ 7 วรรค 2

ส่วนขยายเกี่ยวกับข้อ 12

เป็นที่ตกลงกันว่า トラบเท่าที่กฎหมายฝรั่งเศสได้บัญญัติอัตราภาษีค่าสิทธิ ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศฝรั่งเศสได้รับเป็นค่าตอบแทนการโอน หรือสิทธิให้ใช้โดยเฉพาะซึ่งสิทธิบัตรกรรมวิธีหรือข้อสนเทศใดๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม ไว้ไม่เกินร้อยละ 10 ภาษีซึ่งเรียกเก็บในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งค่าสิทธิเหล่านั้นเกิดขึ้นจะไม่เกินร้อยละ 10

เพื่อเป็นพยานในการนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ได้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้ซึ่งจะมีผลบังคับและความสมบูรณ์เหมือนกันได้ระบุไว้ทุกถ้อยคำในอนุสัญญา

ทำคู่กันสองฉบับ ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่สิบเจ็ด ธันวาคม พุทธศักราชสองพันห้าร้อยสิบเจ็ดตรงกับคริสต์ศักราช
หนึ่งพันเก้าร้อยเจ็ดสิบสี่ เป็นภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส แต่ละฉบับใช้เป็นหลักฐานได้
เท่าเทียมกัน

ฝ่ายรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส

ของ หลุยส์ ทอฟแฟง
(ของ หลุยส์ ทอฟแฟง)
เอกอัครราชทูต

ฝ่ายรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

จรูญ พ.อิศรางกูร ณ อยุธยา
(จรูญ พ.อิศรางกูร ณ อยุธยา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ